

Klimata un enerģētikas ministrija

PROJEKTS: Enerģētikas Stratēģijas 2025-2050. gadam saistītā regulējuma attīstības plāns

Sagatavots 05.2025.

PROJEKTS, kuru plānots detalizēti izdiskutēt un apstiprināt Enerģētikas stratēģijas 2025-2050. uzraudzības padomē.

1. Elektroenerģijas patēriņš

Rīcībpolitikas virziens		Saistītais stratēģijas mērķadītājs	Politikas nozare	Tiesību akti	Termiņš
1. Enerģijas lietotāju stiprināšana	1.1. Mērķēts atbalsts mazaizsargātajām lietotāju grupām	Enerģijas cena	Enerģētika	- Energoapgādes izmaksu valsts atbalsta likums - Pakārtotie TA	2024. g., atjaunots patstāvīgi
	1.2. Atbalsts energokopienām un izkliedētai ražošanai	Enerģijas cena, Pašpietiekamība	Enerģētika	- Enerģētikas likums, Elektroenerģija tirgus likums, - MKN 808, Energokopienību reģistrēšanas un darbības noteikumi - Atbilstoši ES finanšu instrumentu un grantu piešķiršanas noteikumi	2025. gads bāzes regulējums, atjaunot pēc vajadzības
	1.3. Efektīvu risinājumu veicināšana enerģijas kopīgošanai	Enerģijas cena	Enerģētika	- Elektroenerģija tirgus likums, - MKN 808, Energokopienību reģistrēšanas un darbības noteikumi - MKN 635 Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi	2024. bāzes regulējums, atjaunot pēc vajadzības
2. Efektivitātes veicināšana	2.1. Administratīvā sloga mazināšana energoefektivitātes pasākumu veikšanai	Pašpietiekamība, Ilgtspēja	Enerģētika Būvniecība Energoefektivitāte	- Būvniecības likums - Energoefektivitātes likums - Pakārtotie TA	2026.-2028. bāzes regulējums, atjaunot pēc vajadzības
	2.2. Atbalsta programmas ēku energoefektivitātes primāro pasākumu veikšanai, balstoties uz pieejamo finansējumu	Pašpietiekamība, Ilgtspēja	Energoefektivitāte, Enerģētika	Atbilstoši ES finanšu instrumentu un grantu piešķiršanas noteikumi	2025.-2030. attiecībā uz 2030. gada mērķiem.

	2.3. Pasākumu veikšana publiskā sektora ēkās kā labās prakses piemērs efektivitātes veicināšanai, balstoties uz pieejamo publisko finansējumu	Pašpietiekamība, Ilgtspēja	Energoefektivitāte	- Energoefektivitātes likums un pakārtotie TA - Transporta enerģijas likums un pakārtotie TA - Atbilstoši ES finanšu instrumentu un grantu piešķiršanas noteikumi	2025.-2030. attiecībā uz 2030. gada mērķiem.
	2.4. Atbalsts atsevišķu uzņēmējdarbības nozaru veicināšanai, balstoties uz pieejamo publisko finansējumu	Pašpietiekamība, Ilgtspēja	Enerģētika, Uzņēmējdarbība	- Elektroenerģijas tirgus likums, pakārtoti MKN saistībā ar elektroenerģijas pirkuma līgumu - Atbilstoši ES finanšu instrumentu un grantu piešķiršanas noteikumi	2025.-2030. attiecībā uz 2030. gada mērķiem.
3. Jaunas patēriņa iespējas	3.1. Administratīvā sloga mazināšana energointensīvu patēriņa objektu izveidei	Ilgtspēja, Enerģijas cena	Vide, Būvniecība	- Likums par ietekmes uz vidi novērtējumu un pakārtotie TA - Piesārņojošo darbību likums un pakārtotie TA - Būvniecības likums un pakārtotie TA	2025.-2026. (saskaņā ar birokrātijas mazināšanas reformas pieteikumu)
	3.2. Atbalsts projektiem, kas rada augstu pievienoto vērtību, balstoties uz pieejamo publisko finansējumu	Ilgtspēja, Enerģijas cena	Uzņēmējdarbība	Atbilstoši ES finanšu instrumentu un grantu piešķiršanas noteikumi	2025.-2030. attiecībā uz 2030. gada mērķiem.

2. Elektroenerģijas ražošana

Rīcībpolitikas virziens		Saistītais stratēģijas mērķadītājs	Politikas nozare	Tiesību akti	Termiņš
4. Jauni ražošanas objekti	4.1. Administratīvā sloga mazināšana jaunu objektu izveidei	Pašpietiekamība, Enerģijas cena	Vide, Būvniecība	- Likums par ietekmes uz vidi novērtējumu un pakārtotie TA - Piesārņojošo darbību likums un pakārtotie TA - Būvniecības likums un pakārtotie TA	2025.-2026. (saskaņā ar birokrātijas mazināšanas reformas pieteikumu)
	4.2. Ilgtermiņa līgumu tirgus izveide	Enerģijas cena	Enerģētika, Uzņēmējdarbība	Elektroenerģijas tirgus likums, pakārtoti MKN saistībā ar elektroenerģijas pirkuma līgumu	2025.-2026. bāzes regulējums
	4.3. Darbaspēka/ izglītības stiprināšana īstermiņa apmācību formātā	Pašpietiekamība	Enerģētika; Darbaspēks; Izglītība	- Profesiju klasifikators/ standartizācija - Atbilstoši ES finanšu instrumentu un grantu piešķiršanas noteikumi programmu izstrādei/ informēšanai	Sākot no 2025.
5. Infrastruktūras attīstība	5.1. Tīkla izmaksu efektivizācija un tarifu struktūras pielāgošana	Ilgspēja, Enerģijas cena	Enerģētika; Regulēti pakalpojumi	- Elektroenerģijas tirgus likums - Enerģētikas likums - MKN Nr. 1227 "Noteikumi par regulējamiem sabiedrisko pakalpojumu veidiem - Tarifu metodikas (ja nepieciešams)	2025.-2026. (attiecībā par uzkrātuvēm un maksimālo tarifu robežu). 2030. - tarifu struktūra
	5.2. Tīkla infrastruktūras attīstība (t.sk. ar mērķi mazināt cenu svārstības) atbilstoši pieejamajam publiskajam finansējumam	Enerģijas cena, pašpietiekamība	Enerģētika; Regulēti pakalpojumi	- Elektroenerģijas tirgus likums - Enerģētikas likums - Aizsargojoslu likums un pakārtotie TA. - Attīstības plānu regulējums - Atbilstoši ES finanšu instrumentu un grantu piešķiršanas noteikumi	2025.-2030. attiecībā uz 2030. gada mērķiem.
	5.3. Tīkla viedizācija, balstoties uz pieejamo publisko finansējumu	Pašpietiekamība, enerģijas cena	Enerģētika	Atbilstoši ES finanšu instrumentu un grantu piešķiršanas noteikumi	2025.-2030. attiecībā uz 2030. gada mērķiem.

6. Integrācijas ar ES	6.1.Integrēta tirgus veicināšana (t.sk. balansēšanas un jaudas produktiem)	Enerģijas cena	Enerģētika; Regulēti pakalpojumi	• Elektrotrenerģijas tirgus likums • Tīkla kodekss elektroenerģijas nozarē	2025. bāzes regulējums un 2025.-2027. iteratīvi uzlabojumi
	6.2. Starpsavienojamības veicināšana	Enerģijas cena, ilgtspēja	Enerģētika	• ES regulējums par izmaksu dalījumu starp valstīm (CBCA) • ES regulējums par tirgus darbību • Atbilstoši ES finanšu instrumentu un grantu piešķiršanas noteikumi	2025.-2032.
	6.3. Ilgtermiņa konkurētspēja	Enerģijas cena	Enerģētika	• Elektroenerģijas tirgus likums, pakārtoti MKN saistībā ar elektroenerģijas pirkuma līgumu • Elektroenerģijas tirgus likums (EK prasību pārņemšana) • Atbilstoši ES finanšu instrumentu un grantu piešķiršanas noteikumi	2025.-2026. bāzes regulējums, pēc tam iteratīva attīstība

3. Siltumenerģija ražošana

Rīcībpolitikas virziens		Saistītais stratēģijas mērķadītājs	Politikas nozare	Tiesību akti	Termiņš
7. Diversifikācija un apgādes drošums	7.1 Administratīvā sloga mazināšana siltumavotu / trašu attīstībai	Pašpietiekamība, Ilgtspēja	Vide, Būvniecība	- Likums par ietekmes uz vidi novērtējumu un pakārtotie TA - Piesārņojošo darbību likums un pakārtotie TA - Būvniecības likums un pakārtotie TA - Aizsargojoslu likums un pakārtotie TA.	2025.-2026. (saskaņā ar birokrātijas mazināšanas reformas pieteikumu)
	7.2 Atbalsts fosilo degvielu pakāpeniskai aizstāšanai ar atjaunīgajām degvielām, balstoties uz publisko finansējumu	Enerģijas cena, Pašpietiekamība	Enerģētika	- Darbs ar EK regulējumu attiecībā par biomasas ilgtspēju arī pēc 2030. gada. - Enerģētikas likums un pakārtotie TA - MKN 686 Noteikumi par ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma kritērijiem, no biomasas kurināmā ražotās elektroenerģijas kritērijiem un kārtību, kādā pamatojama, apliecināma un uzraugāma atbilstība minētajiem kritērijiem - Atbilstoši ES finanšu instrumentu un grantu piešķiršanas noteikumi	2025.-2030. attiecībā uz 2030. gada mērķiem un 2040. mērķu bāzes regulējumu.
	7.3 Atbalsts tādu investīciju veikšanai, kas nodrošina, ka siltumenerģijas ražošanai vienā sistēmā tiek izmantoti vismaz divi dažādi kurināmie	Pašpietiekamība	Enerģētika, Regulēti pakalpojumi	- Enerģētikas likums - Atbilstoši ES finanšu instrumentu un grantu piešķiršanas noteikumi - Iespējams, tarifu metodikas	2027.-2030. gads

	7.4 Atlikumsiltuma izmantošana	Enerģijas cena, Pašpietiekamība, Ilgtspēja	Enerģētika, Regulēti pakalpojumi	Enerģētikas likums	2024. bāzes regulējums, Iteratīva 2025-2030.
	7.5 Tarifu izlīdzināšana starp valstspilsētām	Enerģijas cena	Enerģētika, Regulēti pakalpojumi	- Enerģētikas likums - Iespējams, tarifu metodikas	2027.-2030.
8. Efektivitātes veicināšana	8.1 CSA pieslēgumu veicināšana blīvi apdzīvotās teritorijās, balstoties uz pieejamo publisko finansējumu	Ilgtspējas, Enerģijas cena	Enerģētika, Pašvaldības	- Enerģētikas likums - Energoefektivitātes likums - Pašvaldību saistošie noteikumi - Atbilstoši ES finanšu instrumentu un grantu piešķiršanas noteikumi	2025.-2030. attiecībā uz 2030. gada mērķiem.
	8.2 Virzība uz "zemas temperatūras tīkliem", balstoties uz pieejamo publisko finansējumu	Enerģijas cena, Ilgtspēja	Enerģētika, Pašvaldības	- Enerģētikas likums - Energoefektivitātes likums - Pašvaldību saistošie noteikumi - Atbilstoši ES finanšu instrumentu un grantu piešķiršanas noteikumi	2028.-2035. bāzes regulējums
	8.3 Centralizētas aukstumapgādes attīstīšana, balstoties uz pieejamo publisko finansējumu	Ilgtspēja, Enerģijas cena	Enerģētika, Pašvaldības, Regulēti pakalpojumi	- Enerģētikas likums un pakārtotie TA, - Tarifu metodikas - Pašvaldību saistošie noteikumi	Satvers 2025.-2026. Regulējuma attīstība 2028.-2035.
9. Elektrifikācija	9.1 Siltumenerģijas un elektroenerģijas sistēmu tuvināšana	Enerģijas cena, Ilgtspēja, Pašpietiekamība	Enerģētika	- Enerģētikas likums - Atbilstoši ES finanšu instrumentu un grantu piešķiršanas noteikumi	2025.-2030.
	9.2 Siltumenerģijas pakalpojuma atsaistīšana (<i>unbundling</i>) arī praksē	Ilgtspēja, Pašpietiekamība	Enerģētika	- Enerģētikas likums - Tarifu metodikas	2028. - 2030. gads

4. Transporta enerģija

Rīcībpolitikas virziens		Saistītais stratēģijas mērķadītājs	Politikas nozare	Tiesību akti	Termiņš
10. Importa degvielu aizstāšana ar vietēji ražotām	10.1 Investīciju vides pievilcības stiprināšana	Pašpietiekamība, Enerģijas cena	Enerģētika, Uzņēmējdarbība Finanses	- Transporta enerģijas likums - Ilgspējīgas ekonomiskās attīstības likums - Ietekmes uz vidi regulējuma reforma (skat. augstāk). - Atbilstoši ES finanšu instrumentu un grantu piešķiršanas noteikumi - Kopējā uzņēmējdarbības politika	2025.-2035.
	10.2 Infrastruktūras stiprināšana vietēji ražotas degvielas transportēšanai un ievadei sistēmā/ uzpildes iekārtās, balstoties uz pieejamo publisko finansējumu.	Pašpietiekamība, Enerģijas cena	Transports, Enerģētika	- Enerģētikas likums - Atbilstoši ES finanšu instrumentu un grantu piešķiršanas noteikumi	2025.-2030. attiecībā uz 2030. gada mērķiem
11. Uzpildes/uzlādes infrastruktūras attīstība	11.1 Pakāpeniska un paredzama regulatīvā vide attiecībā uz minimālajām prasībām	Pašpietiekamība, Ilgtspēja	Transports, Enerģētika	- Elektroenerģijas tirgus likums - Transporta nozares regulējums	2025.-2030. attiecībā uz 2030. gada mērķiem
	11.2 Stimuli efektīvai tīkla noslodzei saistībā ar ātrjaudas uzlādi	Pašpietiekamība, Ilgtspēja	Enerģētika, Regulēti pakalpojumi	- Enerģētikas likums - Tarifu metodikas	2028.-2032. bāzes regulējums
12. Sabiedriskā transporta attīstība	12.1 Mērķētas atbalsta programmas	Enerģijas cena, Ilgtspēja	Transports, Enerģētika	Atbilstoši ES finanšu instrumentu un grantu piešķiršanas noteikumi	2025.-2030. attiecībā uz 2030. gada mērķiem

	12.2 Vadlīnijas efektīvākai un ērtākai labās prakses pārņemšanai	Enerģijas cena, Ilgtspēja	Transports, Enerģētika	• Atbilstoši ES finanšu instrumentu un grantu piešķiršanas noteikumi • Vadlīniju izstrāde kopīgi ar pašvaldībām	2028.-2035.
--	--	---------------------------	------------------------	--	-------------

5. Primāri energoresursi

Rīcībpolitikas virziens		Saistītais stratēģijas mērķādītājs	Politikas nozare	Tiesību akti	Termiņš
13. Importa kurināmā aizstāšana ar vietējiem resursiem	13.1 Izcelsmes apliecinājumu / ilgtspējas sertifikātu sistēmas stiprināšana (primāri apliecinājumus nodrošinot vietējam tirgum)	Enerģijas cena, Pašpietiekamība	Enerģētika	- Enerģētikas likums un pakārtotie TA - MKN 686 Noteikumi par ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma kritērijiem, no biomasas kurināmā ražotās elektroenerģijas kritērijiem un kārtību, kādā pamatojama, apliecināma un uzraugāma atbilstība minētajiem kritērijiem - Atbilstoši ES finanšu instrumentu un grantu piešķiršanas noteikumi	2025.-2030. attiecībā uz 2030. gada mērķiem
	13.2 Skaidri nosacījumi atkritumu reģenerācijai	Enerģijas cena, Pašpietiekamība	Enerģētika, Vide	- Likums par Piesārņojošām darbībām un pakārtotie TA - Enerģētikas likums un pakārtotie TA - Likums par ietekmi uz vidi novērtējumu un pakārtotie TA	2025.-2032.
	13.3 Pakāpeniska biomasas aizstāšana ar biometānu un ūdeņradi	Enerģijas cena, Pašpietiekamība	Enerģētika	- EK regulējuma saskaņošana ar nacionālām interesēm - Enerģētikas likums un pakārtotie TA (ūdeņraža regulējums) - Atbilstoši ES finanšu instrumentu un grantu piešķiršanas noteikumi	2025.-2050.
	13.4 Mērķētas atbalsta programmas, balstoties uz pieejamo publisko finansējumu	Enerģijas cena, pašpietiekamība	Enerģētika; Uzņēmējdarbība	Atbilstoši ES finanšu instrumentu un grantu piešķiršanas noteikumi	2025.-2030. attiecībā uz 2030. gada mērķiem

14. Infrastruktūras pielāgošana/ attīstība	14.1 Ūdeņraža aprites infrastruktūras attīstība (regulējums/ atbalsts)	Pašpietiekamība, Ilgtspēja	Enerģētika; Uzņēmējdarbība	Enerģētikas likums un pakārtotie TA (ūdeņraža regulējums)	2025.-2030. attiecībā uz 2030. gada mērķiem
	14.2 Oglekļa uztveršanas/ noglabāšanas infrastruktūras attīstība (regulējums/ atbalsts)	Ilgtspēja, Enerģijas cena	Vide, Klimats	- Zemes dziļu likums un pakārtotie TA - Atbilstoši ES finanšu instrumentu un grantu piešķiršanas noteikumi	2025.-2040. saskaņā ar nozares attīstību
15. Kurināmā pārveides sektora stiprināšana	15.1 Administratīvā sloga mazināšana industriālu objektu attīstībai	Enerģijas cena, Pašpietiekamība	Vide, Būvniecība	- Likums par ietekmes uz vidi novērtējumu un pakārtotie TA - Piesārņojošo darbību likums un pakārtotie TA - Būvniecības likums un pakārtotie TA	2025.-2026. (saskaņā ar birokrātijas mazināšanas reformas pieteikumu)
	15.2 Mērķētas atbalsta programmas, balstoties uz pieejamo publisko finansējumu	Enerģijas cena, Ilgtspēja	Enerģētika; Uzņēmējdarbība	Atbilstoši ES finanšu instrumentu un grantu piešķiršanas noteikumi	2025.-2030. attiecībā uz 2030. gada mērķiem
	15.4 Atbalsta programmas R&D, balstoties uz pieejamo publisko finansējumu	Enerģijas cena, Ilgtspēja	Enerģētika, Uzņēmējdarbība Izglītība	Atbilstoši ES finanšu instrumentu un grantu piešķiršanas noteikumi	2025.-2030. attiecībā uz 2030. gada mērķiem